

Mara Šlajpah Zorn (1919-2006)

Smilja Pejanovič

Biografija

UDK 929 Šlajpah Zorn M.

Ključne besede: bibliotekarji, Šlajpah Zorn Mara, biografije

Biography

UDC 929 Šlajpah Zorn M.

Key words: librarians, Šlajpah Zorn Mara, biographies

Dovolite mi, da svoje besede slovesa¹ začnem z Goethejem: »Pot se pričinja, potovanje je končano«. Dokončalo se je potovanje naše cenjene kolegice Mare Šlajpah Zorn, potovanje, bogato v raznoterih življenjskih razsežnostih. Ena od teh razsežnosti je bilo njeno strokovno potovanje, polno, vplivno in dejavno. Stopala je pogumno, ko je orala ledino, odločno, ko je uvajala novosti v knjižnično delo, prodorno in vztrajno, ko je širila svoje ideje doma in na tujem.

Bila je predana svojemu poklicu in stroki, ki se ji je zapisala že na samem začetku svoje poklicne poti.

Iz Cerkelj ob Krki je prišla v Ljubljano, tu končala klasično gimnazijo in študij slavistike na filozofski fakulteti. In v Ljubljani je ostala. Začela je delati v Delavski knjižnici, bila 6 let njena ravnateljica, potem je nekaj let opravljala dela vodje akcesije v NUK. Od tod jo je pot zanesla na tedanji Sekretariat za kulturo LRS, kjer je prevzela mesto svetovalke za knjižnice. Od leta 1970 do 1982 je bila ravnateljica CTK in zatem še nekaj let po upokojitvi strokovna svetovalka.

¹ Smilja Pejanovič je poslovilni govor prebrala v imenu DBL in ZBDS na pogrebu v Ljubljani, 9. novembra 2006.

Njena strokovno delovanje je bilo mnogostransko in skozi leta se je širilo in širilo kot pahljača, ki pokaže vso svojo polnost potem, ko jo razpremo. Bila je vseprisotna, njen duh je neumorno iskal teoretične odgovore in praktične rešitve za pereče probleme v slovenskem knjižničarstvu od konca 2. svetovne vojne do začetka osemdesetih let.

Svojo ustvarjalno energijo je posvečala organiziranosti knjižničnega sistema: ljudskim, strokovnim, specialnim in visokošolskim knjižnicam, zanimala so jo povezave med njimi in razvoj knjižničnih mrež, vključevanje knjižnic v mednarodne tokove. Objavila je več priročnikov, sodelovala pri oblikovanju standardov in smernic za poslovanje knjižnic, ki so bili velika opora knjižničnim delavcem v danes že oddaljenih, pionirskih časih. Prizadevala si je za dvigovanje strokovne kakovosti dela knjižničnih delavcev; soustvarjala je programe za razne izpopolnjevalne tečaje, za strokovne izpite za pridobivanje strokovnih nazivov, poučevala je na enoletni šoli za knjižnične delavce. Nikoli ni odklonila pomoči, vedno je bila pripravljena s strokovnimi nasveti pomagati pri reševanju težav, s katerimi so se srečevali zlasti knjižničarji v specialnih in strokovnih knjižnicah.

Z velikim entuziazmom se je predajala izobraževanju študentov bibliotekarstva na Pedagoški akademiji, kjer je predavala od 1964 do 1982 leta. Številne generacije naših bibliotekarjev so se tako ali drugače srečale z njo v vlogi mentorice, učiteljice, svetovalke.

Ob vsem tem je neumorno pisala strokovne prispevke, objavljala doma in v tujini, s predavanji aktivno sodelovala na domačih in mednarodnih strokovnih posvetovanjih, kongresih, srečanjih, mnoge je organizirala tudi doma. Spodbujala je mednarodno sodelovanje in odpirala pot svojim kolegom v mednarodna strokovna telesa.

Bila je članica različnih strokovnih komisij in skupin pri DBS IN ZBDJ, bila je predsednica Sekcije za specialne knjižnice pri DBS in ZBDJ, bila je članica domačih in mednarodnih stanovskih združenj – naj omenim samo Sekcijo za znanstvenotehnološke knjižnice pri IFLI (1978-1982) in Upravni odbor IATULA (1976-1983). Za svoje delo je dobila več odlikovanj (Čopovo diplomo, Diplomo ZBDJ, Diplomno za dolgoletno uspešno vodenje CTK, za razvoj knjižničarstva in vzgojo knjižničnih kadrov ob njeni 35-letnici) in bila je častna članica različnih združenj.

Bila nam je vzor s svojo neuničljivo energijo, visoko strokovno avtoriteto, širino duha in človečnostjo. Mnogim je bila učiteljica, mentorica, profesorica, strokovna svetovalka, nekaterim prijateljica, posameznikom druga mati.

Zato smo se v mehkem, melanholičnem novembrskem dnevu stanovski kolegice in kolegi poslovili od nje s toplo hvaležnostjo v srcih. Naj se ponovno zatečem h Goetheju: »Pečat, da sem bil živ, ta svet naj nosi, naj ne utone v večnosti z menoj«. Pečat. Vtisnila ga je. Globoko, neizbrisno.